

Liste over afgivne bemærkninger/høringssvar til nye og ændrede forslag til budget 2021.

Råd og udvalg

Bornholms Ældreråd

Handicaprådet

Kommunens centre og HovedMED:

HovedMED

CenterMED Børn og Familie

CenterMED Ejendomme og Drift (suppleret d. 25/9)

CenterMED Job, Uddannelse og Rekruttering

CenterMED Natur, Miljø og Fritid

CenterMED Regional Udvikling, It og Sekretariat

CenterMED Skole

CenterMED Sundhed og Forebyggelse

CenterMED Ældre

CenterMED Økonomi og Personale

Andre:

Bornholms Erhvervsråd

Bornholms Lærerforening

Forældregruppen DASK

Skolebestyrelsen, Kildebakken

Styregruppen bag tilflytterservice

Ungdomsskolen

Bornholms Regionskommune har sendt budgetforslag for 2021 i høring inden 2. behandling af budgettet efter at Kommunalbestyrelsen har indgået budgetforlig den 28. august 2020

Bornholms Ældreråd er generelt meget tilfreds med det indgåede budgetforlig på ældreområdet inden for Social- og Sundhedsudvalgets område. Det glæder os, at området ikke er udsat for væsentlige besparelser, men er blevet styrket med 5,9 mio. kr. på flere trængende områder. Om dette løft er nok til at bringe området op på et niveau, hvor nye medarbejdere vil søge ledige stillinger og arbejdsmiljøet højnes er svært at vurdere.

Ældrerådet har bemærket, at der er lagt en besparelse ind på 500.000 kr. på SSU-03 Styrket samarbejde mellem Myndighed og Hjemmeplejen gennem løbende revisitering. Vi er bekymrede for, om den øgede bemanning m.h.p. vurdering af visiteret borgertid, vil blive dyrere end den evt. besparelse på borgers tildeling af tid. Vi mener, at det var ønskeligt med en beregning af, hvad der realistisk spares, når man indregner udgifterne til nyansættelser. Det er jo ikke alene de to visitatorer der koster penge!

Ligeledes gør vi opmærksom på SSU-07 Reduktion af ekstra ernæringsmæssige tilbud på Rehabiliteringscenter, Sønderbo (fristevogn) kan være problematisk og bør genovervejes.

Ældrerådet vil følge implementeringen af de nye tiltag på området tæt.

Bornholms Ældreråd kan med ovennævnte bemærkninger anbefale budget 2021 for ældreområdet.

Handicaprådet den 15. september 2020:

Handicaprådet hilser med tilfredshed, at Bornholms Regionskommune i år har undgået de helt store besparelser ved arbejdet med budget 2021 og overslagsår.

Men Handicaprådet udtrykker bekymring ved, at elevtallet på Kildebakken låses fast, uagtet at der i fremtiden er behov for flere specielle tilbud i de kommende år.

Handicaprådet anbefaler Kommunalbestyrelsen at vælge scenarie C fremfor for scenarie A i inkluderende fællesskaber, men påpeger, at der ikke bør sættes loft over børnetallet på Kildebakken.

Kommunalbestyrelsen opfordres også til at gentænke løsningen omkring DASK.

Kommunalbestyrelsen opfordres til at finde finansiering til renovering af de lokaler, som de unge i Ungehuset bor i.

Handicaprådet noterer dog med tilfredshed, at der i år ser ud til at være fokus på handicappedes forhold, bl.a. fokus på handicaptolletter, for eksempel på Klemensker Skole.

Handicaprådet udtrykker også tilfredshed med, at der i 2021-budgettet er blevet plads til et ABA-anlæg på Kildebakken.

I øvrigt anerkender Handicaprådet at Peers projektet fortsætter og videreførelse af sorggrupper for børn videreføres og at den sammenhængende ungeindsats styrkes.

Der indsendes i øvrigt uddybende høringsvar fra DH og øvrige brugerrepræsentanter i Handicaprådet.

Fra DH og brugerrepræsentanter i Handicaprådet

Budget 2021

Døgnbemanding af ungehuset.

4 unge * 15 timer = 60 timer

Døgnbemanding 7 * 24 timer = 168 timer.

Så mangler der stadig 108 timer.

Ungehuset pr. 1. juli 2020 modtager en ekstra bevilling målrettet et kvalitetsløft af normeringen i tilbuddet. Det betyder, at der pr. 1. juli 2020 er to pædagoger 30 timer om ugen i tilbuddet, ud over de timer, som de unge har med deres ungekonsulent. Bevillingen løber til udgangen af 2021 Kilde: tilbudsportalen, tilsyn 2020. (https://tilbudsportalen.dk/tilbudssoegning/tilbudDetaljeside/index?tilbudsid=TBB-1654&afdelingsid=721d55f4-33c7-410e-91c7-ba7df4c3bd83&aktivtMenupunkt=ALLE_TILBUD)

Endvidere påpeger tilsynet som de foregående år, at områderne, hvor de unge bor, trænger til renovering. Tilsynet har dog accepteret tilstanden, fordi de unge i gennemsnit bor der i 6 måneder.

(De unge har kun adgang til opholdsstue og køkken, når der er personale til stede.)

Besparelse på anbringelser ved 75 % belægning i ungehuset.

Pladserne kan ikke fyldes to gange og spørgsmålet er, hvor mange af de unge, som har været placeret der, der er sendt over i døgntilbud bagefter.

Ny indsats på specialområdet:

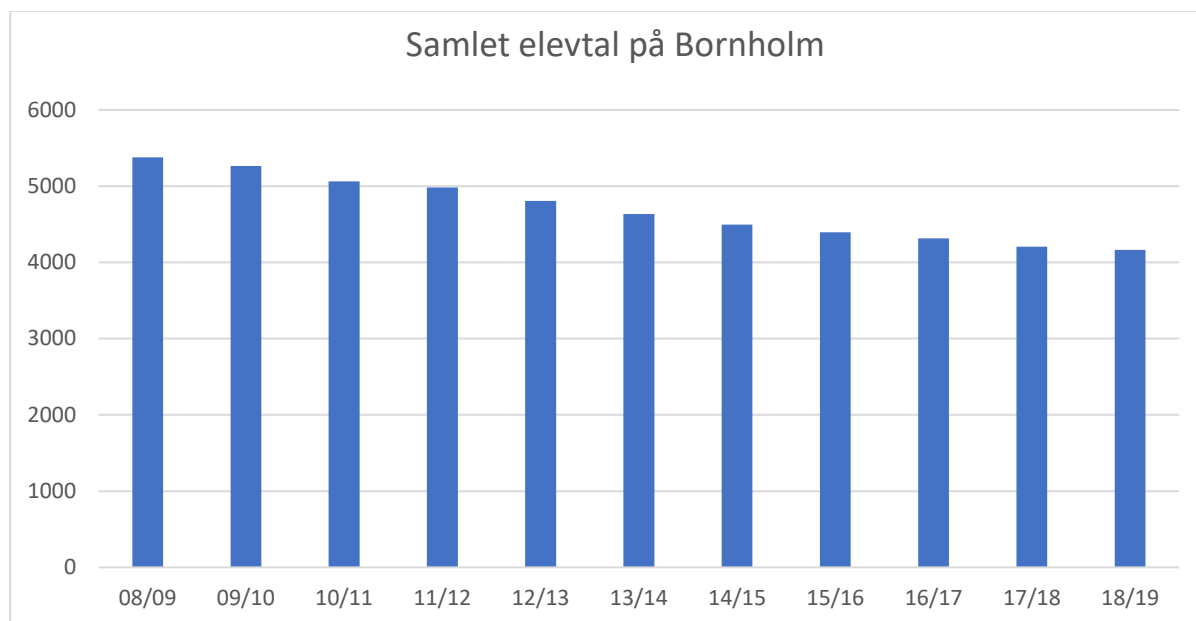
Der er kun afsat penge til projektet fra august 2021 – så de gruppen og evt andre af tilbud som er opstartet – skal eleverne så ikke have undervisning fra januar til august?

Dernæst – finansiering gennem at nedlægge DASK og reducere pladser på Kildebakken. Det er elever som ikke kan inkluderes i folkeskolen eller på Heldagsskolen. Folkeskolen er ikke indrettet kørestolsvenligt med handicaptolletter, hvor man også kan skifte evt. elever der stadig bruger ble, lærerne er ikke uddannet i tegn til tale, der er ikke lokaler til fysioterapi, der mangler indhegnet legepladser. Det er børn med store udfordringer, som går på Kildebakken. Langt større end på Heldagsskolen, som er blevet fredet. At nedlægge DASK for at oprette behandlingspladser på Heldagsskolen – men da den faste tildeling af behandlingspladser blev nedlagt, blev det muligt for sagsbehandlerne til bevilge behandlingspladser – men det er ikke blevet brugt – og hvornår vil de pladser fra DASK så også forsvinde.

Der er i øjeblikket 63 elever på Heldagsskolen, men i materialet står 58 elever og med 5 ekstra fra DASK – så bliver der mangel på pladser – bort set fra at eleverne fra DASK ikke vil komme afsted – de vil ikke kunne

fungere på Haldagsskolen og eneste mulighed vil være at sende dem over og DASK blev netop oprettet for at undgå at sende børn over, bare fordi der mangler det rette skoletilbud.

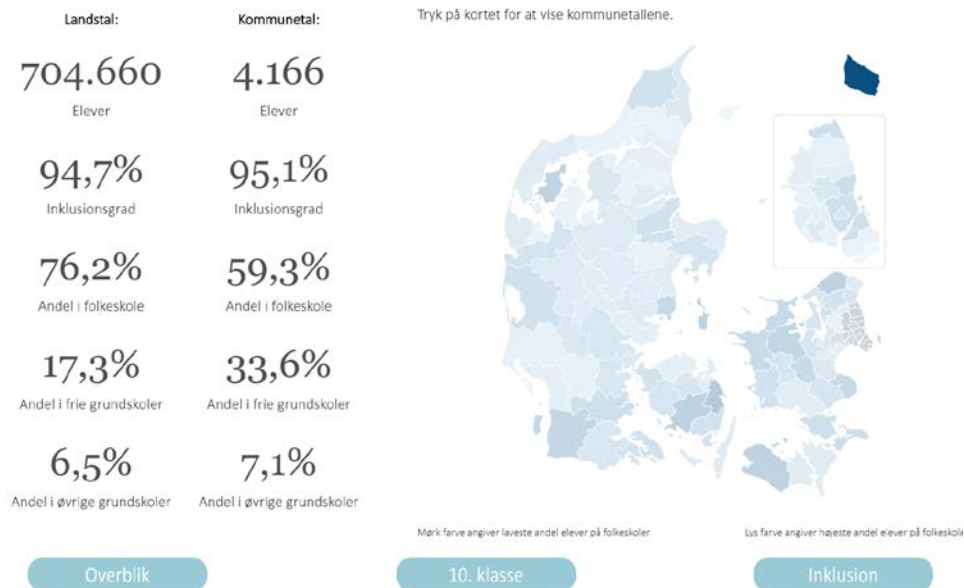
Udvikling i elevtal på specialskoler/specialklasser og i folkeskolen:

Elevtal for grundskolen: Elevernes bopælskommune

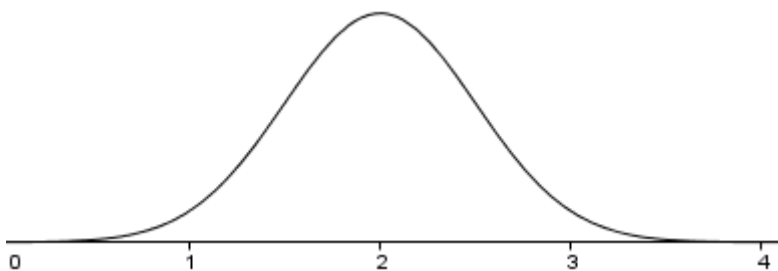
Tallene viser elevtal for skoleår 2018/2019. Kommunetal vises for Bornholm kommune.

Havde Bornholm et gennemsnitligt antal elever i privatskoler, ville inklusionstallet for Bornholm være 96,2 mod landsgennemsnit på 94,7% - Bornholm har altså langt flere elever inkluderet end landsgennemsnittet.

Og målet er at inkludere endnu flere – fordi det er billigst på kort sigt???

Intelligens.

IQ på 100 er gennemsnit, højtbegavede som kan blive medlem af MENSA har en iq på over 130, børn med mental retardering og hører til Kildebakken, har en IQ under 70. Hvor langt ned skal børn så inkluderes – hvem skal ikke længere have det rette tilbud på Kildebakken?

NOTAT

Modtagere:
Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Regional Udvikling, It og
Sekretariat
Sekretariatsservice
Sekretariatsservice@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

17. september 2020

HovedMEDs bemærkninger til nye og ændrede forslag til budget 2021

HovedMED har afholdt møde den 11. september 2020 og har følgende bemærkninger:

HovedMED er positive overfor, at Kommunalbestyrelsen har inddraget forhold som balance mellem ressourcer og opgaver samt arbejdsmiljø i det samlede budgetforlig, men vil samtidig henlede opmærksomheden på, at der fortsat er områder, som er under ressourcemæssigt pres. Vedrørende besparelsen på eksterne konsulenter, er det ikke afklaret, hvordan besparelsen skal udmøntes, hvilket giver anledning til opmærksomhed.

Vedr. puljen til samling af administrationen vil HovedMED opfordre til, at relevante medarbejderrepræsentanter medinddrages så tidligt som muligt i processen. En tidlig inddragelse vil afværge flest mulige misforståelser og sikre medarbejdernes rettigheder til at være medinddraget, når der skal ske større ændringer, der får betydning for arbejds-, personale-, samarbejds- og arbejdsmiljøforhold.

Venlig hilsen

HovedMED
Johannes Nilsson (formand) og Karina Randrup (næstformand)

Kommentarer til budget 2021

CenterMED for Børn og Familie

Bornholms Regionskommune
Center for Børn og Familie
+45 56 92 42 00
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

Her følger kommentarer fra CenterMED for Børn og Familie vedr. budget 2021.

BSU-09: Ny indsats på specialområdet, Scenarie C

Først og fremmest er Center for Børn og Familie meget tilfreds med, at der er fundet midler til dette forslag, så der ikke skal gennemføres drastiske besparelser på specialskolerne og specialundervisningen i almenområdet frem til 2024.

Center for Børn og Familie ser gerne, at de ekstra midler (5.465.117 kr. i 2024) bliver en permanent tildeling, og ikke forsvinder igen. I oversigten over økonomien frem til år 2031 forsvinder de ekstra midler igen gradvist, og specialskolerne skal i sidste ende stadig spare ca. 10.000.000 kr. Det er svært på nuværende tidspunkt at forudsige, hvilke konsekvenser det vil have. Hvis de 5.465.117 bliver en permanent bevilling, vil specialskolerne "kun" skulle spare ca. 4.500.000 kr. i 2031, hvilket stadig er mange penge (pladser), men mere overkommeligt end 10.000.000 kr.

Det fremgår ligeledes af dette forslag, at midlerne til DASK overføres til andre indsatser. Center for Børn og Familie er enige i, at de nye specialtilbud på skoleområdet med tiden vil kunne varetage den målgruppe som aktuelt er i DASK, og på mange måder vil være en forbedring. Med den aktuelle tidsplan for de nye specialtilbud, vil der dog gå nogle år inden fx tilbuddet for elever med behov for ro, forudsigelighed og faststruktur vil kunne rumme elever i DASK aldersgruppe. Så det opfordres til, at der vurderes, hvordan dette vakuum håndteres – skal DASK køres videres i noget af tiden, skal tidsplanen for nogle af de nye tilbud fremskyndes, eller noget helt tredje.

JUFU-10: Investering i sammenhængende ungeindsats

CenterMED for Børn og Familie vil gerne kvittere for, at der med budgetforliget er tilkendegivet at den sammenhængende ungeindsats skal prioriteres. Det er en indsats, alle gerne vil bakke op om, men som det kan være svært at finde ressourcer til. Med bevillingen er der nu større mulighed for den konkrete indsats, samtidig med at der etableres tværgående uddannelse, som kan være med til at skabe fælles grundlag og sprog.

NMU-06 Øget rengøringsindsats, især i skoler og daginstitutioner i forlængelse af Covid-19

Det er vigtigt og meget nødvendigt at prioritere flere ressourcer til rengøring i Dagtilbud. Det er dog med stor bekymring, at vi kan konstatere, at den øgede rengøringsindsats løbende udfases igen igennem de næste 3 år. CenterMED for Børn og Familie vil gerne appellere til, at det øgede rengøringsniveau gøres permanent, da det har afgørende betydning for sygefravær og trivsel hos børn såvel som ansatte.

BSU-01 Hæve normeringerne i dagtilbud

CenterMED for Børn og Familie hilser midler til øget normering i dagtilbud meget velkomne, og er meget tilfredse med den politiske anerkendelse af, at der er behov for flere medarbejdere til at varetage lærings- og omsorgsopgaven med vores mindste borgere - selvom midlerne ikke betyder mange flere ansatte, så vil det gøre en forskel.

BSU-06 Døgnbemanding af Ungehuset, udvidelse af tilbuddet

CenterMED for Børn og Familie er meget glade for at man politisk vil understøtte et lokalt tilbud for vores mest udsatte unge. Det betyder at vi kan sikre, de unge der anbringes i Ungehuset har den optimale voksenkontakt. Det betyder herudover at vi vil kunne fastholde og sikre den tilknytning til øen, som for mange af vores unge er meget vigtig.

”CenterMED Ejendomme og Drift har på deres møde den 18. september 2020 drøftet høringsmaterialet vedr. nye og ændrede forslag til budget 2021 og har følgende kommentarer hertil:

Kommentar fra Ejendomsservice:

Center for Ejendomme og Drift, Ejendomsservice arbejder tæt sammen med både Plan og Byg. Vi har daglig kontakt omkring sagsbehandling af specifikke byggesager og løbende samarbejde omkring tværfaglige projekter, herunder især de forudgående undersøgelser før der afleveres materiale til politisk behandling. Når Byg/Plan flytter til Rønne forventer Ejendomsservice et vist momenttab på sager og projekter, og vi frygter at de tætte relationer der er opbygget de senere år, går tabt. Her skal der sikres et løbende og tæt samarbejde de næste år, så vi kan få etableret en sammenhængende sagsbehandling på området.

Kommentar fra DeViKa:

Der er fremsat et prioriteringsforslag på 3 mill. kroner til øget rengøringsindsats pga. Covid-19, men hvis man skal fortsætte med nuværende indsats i dagtilbud alene, vil det koste 4,3 mill. kroner.

Kommentar fra Vej, park og anlæg:

AfdelingsMED Vej, park og anlæg bifalder at der er afsat penge til selvstændig ledelse hos Vej, park og anlæg (forslag NMU-04) og har derudover ikke yderligere kommentarer til budgetforliget.”

NOTAT

Modtagere:

oep-budget@brk.dk

Bornholms Regionskommune
Center for Job, Uddannelse og
Rekruttering
Koordinering, tilsyn og uddannelse
eub-koordineringogtilsyn@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

21. september 2020

Kommentering af nye og ændrede forslag vedr. budget 2021

Nr.: ØEPU-03 BRK andel af besparelse på eksterne konsulenter jf. økonomiaftalen 3.370 kr.

CenterMED i Center for Job, Uddannelse og Rekruttering er bekymret for udmøntningen af denne besparelse da den har karakter af en rammebesparelse uden angivelse af hvor beløbet forventes at hentes.

Uanset om beløbet udmøntes centralt eller decentralt vil det få negative konsekvenser, da det er vores oplevelse at der i forvejen kun sjældent anvendes eksterne konsulenter.

I vores tilfælde kan det fx være tale om ekstern juridisk bistand som ikke kan leveres af kommunens egne jurister eller lignende som ikke vil kunne fravælges.

Tilflytterkonsulent ansøgning fra BCB

Center for Job, Uddannelse og Rekruttering finder det stærkt beklageligt, at den seneste tids debat har sendt det signal, at det alene er en tilflytterfunktion i Business Center Bornholm som sikrer kvalificeret arbejdskraft til Bornholm. Dette er ikke virkeligheden.

Der besættes ca. 4000 – 4500 jobåbninger i løbet af 1 år på Bornholm. Langt den største del af rekrutteringen af arbejdskraft i dag finder sted ved direkte ansøgning mellem virksomhed og medarbejder, hvilket også gælder for tilflyttere, og den næststørste rekrutteringskanal er via virksomhedsservice i kommunens Jobcenter og A-kasserne.

Tilflytterfunktionen i BCB har jf. CRT rapport kontakt til ca. 30% af de voksne tilflyttere. Borgerservice i BRK har kontakt til 100% af de voksne tilflyttere og alle forældre via folkeregister, pladsanvisning mv. som skal anvendes. Det er denne kontakt som anvendes til at sende det "positive signal" til tilflytter om at de er velkommen til Bornholm, ved at gøre den kommunale sagsbehandling smidig ved tilflytning og ved at tilbyde tilflytterarrangementer og kontakt til lokalsamfund og foreningerne på Bornholm.

Uagtet dette er det fortsat centerets anbefaling af fastholde en tilflytterkonsulent, da det er et vigtigt signal til potentielle nye tilflyttere.

Det er derfor også vigtigt at holde fast i den arbejdsfordeling som er aftalt, hvor tilflytterkonsulenten har fokus på potentielt nye tilflyttere som endnu ikke har besluttet sig for at flytte til Bornholm,

og kommunens Jobcenter og Borgerservice har fokus på de tilflyttede. Jobcenterets virksomhedskonsulenter deltager dog også i kampagner og jobmesser i det øvrige land i det omfang dette er relevant ift at sikre kvalificeret arbejdskraft, alt sammen i den koordinerede indsats mellem BCB og BRK.

Det er Centerets opfattelse, at der både i forhold til at sikre kvalificeret arbejdskraft og generelt flere tilflyttere til Bornholm, fortsat er et behov for en massiv fælles indsats.

På vegne af CenterMED i Center for Job, Uddannelse og Rekruttering

Allan Westh
Formand

Mark Steger
Næstformand

Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Natur, Miljø og Fritid
Louise.Lyng.Bojesen@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

21. september 2020

J. nr. 81.38.06G01-0002

Bemærkninger til nye og ændrede forslag i budgetforlig 2021 fra CenterMED i Natur, Miljø og Fritid

Center for Natur, Miljø og Fritid har modtaget Kommunalbestyrelsens nye og ændrede forslag til budgetforlig for 2021 i høring.

CenterMED har følgende bemærkninger:

NMU-01 Ekstra midler (750.000 kr.) til myndighedsarbejdet inden for Natur, Miljø og Fritid - specielt i forbindelse med spildevand og miljø:

Vi anerkender at de tilførte midler løser en del af problemet med ubalance mellem opgaver og ressourcer på myndighedsområdet. Det er dog ikke tilstrækkeligt til at leve op til vores forpligtelser på myndighedsområdet. Understøttelse af sagsområdet i forhold til borgere og andre centre vil blive presset med den givne nominering. Et øget behov for at understøtte Plan og Byg i opgaveløsningen må nødvendigvis ske ved nedprioritering af sagsbehandlingen på andre myndighedsområder. Opgavebelastning vil have en negativ virkning på arbejdsmiljø og der må forventes en ringere kvalitet i opgaveløsningen.

NMU-A07 Pulje til samling af administration, rykkes et år og reduceret beløb:

Det er en klar anbefaling at det tekniske område forbliver samlet på én lokalitet. En anden klar anbefaling er, at der ved arbejdspladsflytninger sættes højt fokus på arbejdsmiljø, da dette er afgørende for såvel trivsel som produktivitet.

CenterMED er i den forbindelse stærkt betænkelig ved udsigten til en beslutningsproces om flytning af byggesags- og planmedarbejdernes til Rønne, som ikke pt. er forankret i MED-systemet på tværs af de berørte centre, sådan som der ellers er enighed om. Vi risikerer nu at de reelle beslutninger om flytning bliver taget ved at sikre budgetgrundlaget og adskille Plan og Byg fysisk fra de øvrige tekniske myndighedsområder, selvom indholdet og de tværgående konsekvenser, hverken er belyst eller godkendt.

ØEPU-02 Pulje til etablering af hjemmearbejdspladser, administrative arbejdspladser:

Vi anerkender at der er afsat midler til hjemmearbejdspladser, da de umiddelbare erfaringer fra Covid19 viser at øget brug af hjemmearbejder kan være både hensigtsmæssigt og nødvendigt.

CenterMED ser dog gerne at puljen kan få et bredere sigte og fx bruges til at kortlægge og indhente yderligere ekspertviden om hvordan hjemmearbejdspladser kan indrettes hensigtsmæssigt.

At andet ønske er at midlerne kan anvendes til at undersøge samt implementere, hvordan vi indretter kontorfaciliteterne på de nuværende arbejdspladser, så smittespredning minimeres ud fra den betragtning at det fysiske fremmøde er at foretrække.

ØEPU-03 BRK andel af besparelse på eksterne konsulenter jvf økonomiaftalen: Vi udtrykker stor bekymring for, hvordan besparelsen udmøntes og frygter konsekvenserne for udførelsen af vores opgaveløsning.

ØEPU-A01 Medfinansiering af Byens Hus/Torv på tværs i Rønne: CenterMED anerkender behovet for at tilvejebringe et plangrundlag der kan bruges til afgøre, hvad der skal ske i huset og ser frem til at Kulturskolen får nye og bedre rammer for sit virke.

Venlig hilsen

CenterMED for Natur, Miljø og Fritid

Louise Lyng Bojesen
Formand

Maj-Britt Hansen
Næstformand

Palle Tourell
Carsten Clemmensen
Jens Hjul-Nielsen
Mikael Søndered
Jon Madsen
Michael Brandt-Bernbom

Andreas Lund Povlsen
Jackie Nielsen
Lars Peter Schultz
Kim Guldborg Pedersen
Steffen Gerdes
Hanne-Jytte Vejdiksen

NOTAT

Modtagere:
Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Regional Udvikling, It og
Sekretariat
Sekretariatsservice
Sekretariatsservice@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

16. september 2020

Bemærkninger fra CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat til Nye og ændrede forslag til budget 2021

CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat (RIS) har afholdt møde den 8. september 2020 og har følgende bemærkninger:

CenterMED finder, at det politiske niveau har lyttet til og haft forståelse for CenterMEDs input på dialogmødet og bemærkninger til budgetforslaget. Med de opnormeringer der er besluttet for Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariat ved budget 2021 skabes der en bedre balance mellem opgaver og ressourcer.

Venlig hilsen

CenterMED
Claus Munk (formand) og Nicolai Munk Pedersen (næstformand)

CenterMED Skoles kommentarer til nye og ændrede forslag til budget 2021:

MED-udvalget 8. september 2020:

CenterMED er meget glade for, at kommunalbestyrelsen har lyttet til CenterMEDs bekymringer vedr. finansieringen af den fremtidige organisering af specialtilbud i Bornholms Regionskommune, og har besluttet, at afsætte midler til finansieringen. CenterMED er ligeledes tilfredse med, at der afsættes 1,5 mio. kr. til en pulje i forbindelse med arbejdet med tildelingsmodellen, og ser frem til en afklaring på, hvordan disse midler skal udmøntes til fordel for folkeskolerne. CenterMED ikke føler sig i stand til at kommentere forslaget vedrørende tildelingsmodellen på nuværende tidspunkt.

Kommentarer fra CenterMED, Sundhed og Forebyggelse, udarbejdet på møde den 11. september 2020.

Referat fra punktet:

Der er ingen ændrede eller nye forslag på Sundhed og Forebyggelses område, men der var kommentar til et enkelt forslag:

ØEPU-03

Udvalget mener, at man på trods af besparelsen på kr. 3,37 mio. i budgettet til eksterne konsulenter skal være opmærksom på, at der fortsat kan blive behov for ekstern konsulenthjælp, såfremt der ikke kan hentes hjælp internt i BRK eller i KL-regi.

Derudover drøftede udvalget muligheden for at man i dele af Sundhed og Forebyggelse lader sig inspirere af den borgerinddragelse, der ligger i Peers-ordningen, som der på socialområdet er afsat fortsatte midler til i forslag SSU-05.

Udvalget glæder sig over, at der i forlængelse af opjusteringen af området for SoSu-elever også afsættes midler til praktivejlederforløb i hjemmeplejen og på plejecentrene.

NOTAT

Modtagere:
Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Regional Udvikling, It og
Sekretariat
Sekretariatsservice
Sekretariatsservice@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

16. september 2020

Bemærkninger fra CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat til Nye og ændrede forslag til budget 2021

CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat (RIS) har afholdt møde den 8. september 2020 og har følgende bemærkninger:

CenterMED finder, at det politiske niveau har lyttet til og haft forståelse for CenterMEDs input på dialogmødet og bemærkninger til budgetforslaget. Med de opnormeringer der er besluttet for Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariat ved budget 2021 skabes der en bedre balance mellem opgaver og ressourcer.

Venlig hilsen

CenterMED
Claus Munk (formand) og Nicolai Munk Pedersen (næstformand)

CenterMED for ældre har d. 16.9.2020 behandlet nye og ændrede forslag vedr. budget 2021 og kommer med følgende høringsvar:

CenterMED 16.9.2020:

SSU-01: CenterMED ser den anerkendelse, der ligger i forslaget, og udtrykker tilfredshed med at forslagene til udmøntning, som skal behandles i kommunalbestyrelsen i december, skal tage udgangspunkt i drøftelser i CenterMED.

SSU-02: CenterMED er glade for, at der er afsat et beløb til praktikvejlederforløb.

SSU-04: CenterMED opfordrer Kommunalbestyrelsen til at omtænke forslaget, så alle får en personlig tablet i plejeboligområdet.

18. september 2020

Bemærkninger fra CenterMED i Økonomi og Personale til nye og ændrede forslag til budget 2021

CenterMED i Økonomi og Personale har på sit møde den 11. september 2020 drøftet nye og ændrede forslag til budget 2021 og har nedenstående bemærkninger.

CenterMED finder det positivt, at der er afsat to puljer til hhv. ekstern bistand ved udbud og til etablering af hjemmearbejdspladser for administrative medarbejdere.

CenterMED har en bekymring i forhold til udmøntning af besparelsen vedr. brug af eksterne konsulenter, hvor der er indarbejdet en stor besparelse i budgettet for 2021. Det er svært at se, hvordan der kan spares så stort et beløb på konsulent-posten, og CenterMED indstiller, at besparelsen ikke bliver taget som en grønthøsterbesparelse i hele organisationen.

På vegne af MED-udvalget

Stine Hansen (formand) og Karen Lynn Jacobsen (næstformand)

21. september 2020

Til Bornholms Regionskommune

Høringssvar vedr. afslag på en 2-årig bevilling til Tilflytterservice

Bornholms kommunalbestyrelse har ved budgetforhandlingerne d. 27. og 28. august 2020 valgt ikke længere at give bevilling til Tilflytterservice BCB. Bornholms Erhvervsråd har på sit møde tirsdag den 8. september 2020 haft den manglende bevilling til Tilflytterservice til drøftelse og afgiver hermed vores høringssvar hertil.

Tilflytterservice løser i høj grad opgaver som understøtter en samfundsbetings opgave i at markedsføre Bornholm som et attraktivt sted at bo og arbejde. Samtidig understøtter Tilflytterservice erhvervslivet og den offentlige sektor med rekruttering af kvalificeret arbejdskraft ved at udføre en væsentlig, nødvendig og proaktiv indsats, der har betydning for erhvervslivets evne til at skaffe kvalificeret arbejdskraft i fremtiden.

Tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft er en alvorlig udfordring for Bornholm de kommende år, og befolkningsprognosen forudsiger netop, at den bornholmske befolkning de næste år kun bliver ældre. En stor del af arbejdsstyrken skal pensioneres, uden at der står nok unge klar til at udfylde deres sko. Dette er en reel trussel mod det bornholmske erhvervslivs evne til at vækste og udvikle sig, og derfor har vi fortsat brug for en særlig indsats på området – både for at sikre kvalificeret arbejdskraft til vores bornholmske virksomheder, men også for at sikre fyldte skoleklasser og ungdomsuddannelser samt en fremtidig skatteindtægt.

For fjerde år i træk stiger antallet af nettotilflyttere til Bornholm – og i 2019 fik vi 109 flere tilflyttere end fraflyttere. Hvis vi skal nå det ambitiøse mål med 42.000 indbyggere i 2028, er det nødvendigt at investere i det lange seje træk. Par med børn er de sværeste at få til at flytte, da der er mange ting, der skal gå op i en højere enhed, før familien flytter til en ny landsdel. Det er derfor en stor styrke, at Tilflytterservice har godt fat i netop den gruppe.

CRT – Center for Regional & Turismeforskning – har udarbejdet en kvantitativ analyse, der viser, at Tilflytterservice får bedre fat i netop de grupper, som vi meget gerne vil have til Bornholm. Således viser rapporten, at flere blandt de nytilflyttede er 20-39 år, flere har en videregående uddannelse, flere arbejder inden for sundhed og undervisning, flere er selvstændige og lønmodtagere, færre er uden for arbejdsstyrken. Og ikke mindst har Tilflytterservice succes med at tiltrække par med børn til Bornholm.

Vi håber, at kommunalbestyrelsen genovervejer muligheden for at give en bevilling til Tilflytterservice, og dermed bidrage til, at flere vil vælge at bosætte sig på Bornholm og sikre kvalificeret arbejdskraft til de bornholmske virksomheder – også i fremtiden.

Karen Bladt, formand for Business Center Bornholm

40619207 / kb@hasle-refractories.com

Hørings svar vedr. Budget 2021

Forældregruppen ved skole- og dagbehandlingstilbuddet DASK har følgende kommentarer til Budget 2021.

BSU-09 Emne: Ny indsats på specialområdet, scenarie c

Forældregruppen ser med stor bekymring på forslaget om at nedlægge skole- og dagtilbuddet DASK, sommeren 2021, som led i en reorganisering af det specialiserede område i Bornholms regionskommune.

Det fremgår af opprioriteringsforslaget at *den ressource, der aktuelt anvendes på DASK overføres til andre indsatser fra 1. august 2021, så tilbuddet standser, og der tilføres kun takstbeløb for årets første 7 måneder.*

Det er forældregruppens vurdering, at forslaget ikke i tilstrækkelig grad tager højde for de forventelige konsekvenser for elevgruppen i DASK, hvis der træffes politisk beslutning om at lukke DASK.

Forældregruppen mener, at man med forslaget om at lukke DASK lader en meget sårbar elevgruppe i stikken, eftersom at de unge, der har behov for et skole- og behandlingstilbud ikke er i målgruppe for hverken Heldagsskolen eller de nye tiltag, som forventes etableret fra og med august 2020, herunder NEST klassen i Nexø.

Forældregruppen peger på følgende problematiske forhold og begrundes sin bekymring:

- DASK er et skole- dagbehandlingstilbud målrettet unge, i alderen 13-18 år, der oftest har psykiatriske diagnoser, som ligger til grund for deres vanskeligheder. Eleverne har ofte diagnoser inden for autisme-spektrum, angst, OCD, spiseforstyrrelser og eller ADHD/ADD.
- Fælles for alle elever er, at de har haft stort skolefravær, længere perioder med skoleværing og har været uden undervisning i længere tid. Eleverne har oftest mere end ét skoleskift bag sig og har erfaret stor mistrivsel i enten folkeskole eller specialskolen, med en udpræget nederlagsfølelse til følge. DASK er for de unge reelt den sidste mulighed for at være tilknyttet en skole, og eleverne sidder helt ude på den yderste kant af skolesystemet. Hvis DASK lukkes, stilles de unge overfor yderligere skift og en ukendt fremtid. De unge i DASK er – forstærket af deres diagnoser - meget følsomme over for skift og for at blive stillet en usikker fremtid i udsigt. De menneskelige omkostninger ved endnu et skift og usikkerhed omkring hvad der skal ske, vil - navnlig i en sårbar alder - være meget store. De unge mennesker i DASK har ikke brug for flere skift og mere usikkerhed, men for at de voksne omkring dem, handler ansvarligt og tilbyder dem et stabilt, roligt miljø i trygge rammer med kendte voksne, hvor de kan udvikle sig ind i voksenlivet. Sådant et miljø er DASK.
- Det er godt, at Bornholms regionskommune ønsker at etablere tilbud, der tidligt i skoleforløbet kan inkludere børn, med særlige behov. Det er imidlertid ikke hverken rimeligt, eller forsvarligt, at disse nye tilbud skal finansieres ved en nedlukning af DASK.
- Det fremgår af forslaget, at regionskommunens kommende skole- og dagbehandlingstilbud skal lægges ind under Heldagsskolen. Heldagsskolen vil, med en løbende tilpasning af elevgruppen, kunne gøre brug af tilbuddet til en aldersmæssigt meget bred gruppe af børn og unge. Forældregruppen i DASK anerkender, at der er behov for et skole- og dagbehandlingstilbud til yngre børn også, men frygter, at de elever i DASK, der i dag profiterer af at være sammen med andre jævnaldrende unge, vil skulle dele

tilbuddet med flere børn i alle aldre, hvis tilbuddet flyttes ind under Heldagsskolen. Under disse rammer forekommer det umuligt, at skabe et harmonisk læringsmiljø i en elevgruppe, der løbende vil skulle justeres og med en meget bred aldersspredning.

- Elevgruppen i DASK er sammensat, men karakteriseret ved et stort behov for stabile, rolige og forudsigelige rammer, sådan som det også gælder de børn, der tænkes at skulle indgå i NEST klasserne på Paradisbakkeskolen. Elevgruppen i DASK er dog meget ældre end de vil være i NEST klasserne, de første mange år. Det er forældregruppens bekymring, at man ikke på Heldagsskolens matrikel vil kunne etablere et miljø, med den fornødne ro, forudsigelighed og struktur, som eleverne i DASK, behøver. På Heldagsskolen er relativt mange børn med en udad reagerende adfærd og det vil være et problematisk miljø, for de unge, som udgør elevgruppen i DASK.
- Ud fra et ungdomsuddannelsesperspektiv vil det være en forkert disposition, at flytte BRKs skoledagbehandlingstilbuddet til Heldagsskolen i Østermarie. Eleverne i DASK har en alder, hvor de – nøjagtigt, som alle andre unge – har brug for at kunne orientere sig mod et ungdoms/voksenliv; 10. klasse, Ung på Vej, STU, FGU og Campus. De behøver en tryk udsigtspost og et udsyn, hvorfra de kan spejle mod ungdomsuddannelserne, et muligt ungdomsliv. Med en sammenhængende ungeindsats og et tæt og fleksibelt samarbejde med 10. klasse og Ung på Vej, er det muligt at trække på kvalificerede lærere, når og hvis de unge i DASK, er klare til det. Med den tætte fysiske tilknytning til 10. klasse er det muligt for de elever, der har ressourcerne, at blive enkeltintegreret i visse fag, fordi lærerne og den fysiske ramme er velkendt og *lige inde ved siden af*. På den måde, er det i det rette miljø muligt for eleverne i DASK at skabe sig en egen vej frem mod en ungdomsuddannelse. Det vil ikke være muligt, med Østermarie, som udsigtspost, hvor eleverne i stedet vil være knyttet an til behandlingskrævende børn i indskoling og på mellemtrinnet.
- Eleverne i DASK har et skoleforløb med mistriksel og skolefravær på Heldagsskolen eller i folkeskolen med i bagagen. Hvis BRKs kommende skole- og dagbehandlingstilbud placeres på Heldagsskolen, på den selvsamme matrikel, som nogle af disse elever har måttet forlade i mistriksel, frygter forældregruppen, at det ikke vil være muligt at få de unge trygt i gang igen med et skole- og behandlingstilbud. Og så kan de unge ikke tilbydes et alternativ. Det sidste der må ske er, at disse unge ikke gives et alternativ. Alle har brug for en alternativ vej, og det gælder især elevgruppen i DASK.
- Sidst, men ikke mindst er det uklart, hvad det helt konkret er for et alternativ til DASK som forslaget lægger op til. Det er altafgørende at brugerne af tilbuddet, forældre og unge, ved hvordan det nye tilbud helt præcist kommer til at se ud, for at et eventuelt skift kan blive en succes.

Med venlig hilsen

Forældrene i DASK, september 2020:

Gertie Elisabeth Scharling Dragsdahl og Marcus Villumsen

Laila Leidcker Voigt og Jens Peter Egelund Voigt

Lonny Margrethe Bryggemand og Brian Bryggemand

Tanja Jensen og Morten Edvin Svendsen

Janne Westerdahl og Anders Bech

Hørings svar angående DASK, september 2020

Udvidelsesforslag BSU-09

Bornholms Lærereforening ser meget positivt på, at man har fokus på, at specialindsatsen for det bornholmske skolevæsen skal fungere bedst muligt. Indsatsen er indtil videre gået på at få undersøgt, hvordan vi bruger midlerne i dag, med det sigte, at der kan gøres mere og i nogle tilfælde noget andet end det eksisterende. Det er desuden positivt, at man tør prøve forskellige mellemformer af, netop for at understøtte den bedste brug af ressourcerne. Sidst men ikke mindst, er det positivt, at det politiske niveau har sikret flere midler til specialområdet i det kommende budget.

Vi vil dog mane til besindighed i forhold til at afvikle eksisterende tilbud, inden der er skabt et passende alternativ. Her tænker vi specifikt på DASK-tilbuddet, der i dag rummer nogle særligt sårbare elever, der i den grad har behov for et særligt skole- og behandlingstilbud. De nye mellemformer samt andre eksisterende tilbud rummer ikke et passende tilbud for disse børn og unge. Vi kan sagtens følge, at man har behov for at tænke nyt, men inden det nye er skabt, er det vigtigt for disse elevers tryghed, at DASK ikke lukker.

Når der skal tænkes nyt, er det desuden vigtigt at man lytter til den ekspertise, der ligger hos de medarbejdere, der i dag arbejder med eleverne på DASK. I den forbindelse kan vi fuldt ud bakke op om det høringssvar, der er givet af Ungdomsskolens MED-udvalg.

Venlig hilsen

Signe Ballegaard Schmidt
Formand
Bornholms Lærereforening

Kildebakken
Kildesgårdsvej 19 3770 Allinge

Bornholms Regionskommune
Center for Skole
Kildebakken
+45 56 92 61 00
kildebakken@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

20. september 2021

J. nr. 00.30.00K04-0036

Høringssvar vedr. de nye og ændrede forslag til Budget 2021

Skolebestyrelsen ved Kildebakken har afholdt møde d. 15. september 2020 og følgende kommentarer til udvidelsesforslaget "Ny indsats på specialområdet, scenarie C".

Skolestyrelsen er yderst bekymret for udvidelsesforslaget, hvor der efter den politiske behandling er sket så store ændringer i forhold til notatet, som har været i høring tidligere. Nu er det alene på Kildebakken, hvor der sker en afledt økonomisk justering.

I udvidelsesforslaget står, at elevtallet på Kildebakken reduceres som følge af de nye tiltag – dog forskudt med 1 år. Men når man læser om de nye tiltag i notatet er de 3 nye tiltag ikke specielt målrettet de elever, der går på Kildebakken. Det er vigtigt, at huske på, at størstedelen af de børn på Kildebakken ikke passer ind i kategorien "normalt" begavede børn, og det er højst usandsynligt, at disse børn vil kunne tilegne sig de egenskaber, der skal til for at få en afgangsprøve.

Udvidelsesforslaget tager afsæt i notatet, hvor der står:

- Indskolingstilbuddet er for elever, der er i målgruppen for eller gråzonen omkring heldagsskolen. Dvs. ikke de elever, der går på Kildebakken.
- I de dynamiske fællesskaber vil de 4 elever gå i deres stamklasse samtidigt med, at der etableres et dynamisk og niveau delt læringsmiljø i dansk, matematik og naturfag. Og målet er at eleven med disse tiltag vil tilegne sig tilstrækkelig viden til at kunne få en afgangsprøve. Som det fremgår af ovenstående afsnit er eleverne på Kildebakken så kognitivt udfordret, at det er højst usandsynligt, at de vil kunne tage en afgangsprøve. Så ej her kan skolebestyrelsen se, at det er for elever på Kildebakken
- NEST-inspireret klasse står, at målgruppen er de normalt begavede elever, dvs. ikke elever fra Kildebakken

Skolebestyrelsen er derfor yderst bekymrede for, at der med de nye tiltag bliver viseret så få børn til Kildebakken, da der ellers ikke vil være finansiering til de nye tiltag. Børn der er på Kildebakken vil ikke kunne tilegne sig de egenskaber, som tiltagene er bygget op omkring.

Det er vigtigt, at huske, at børnene i Kildebakken skal tilegne sig de egenskaber, der gør at de kan få et værdigt liv, og at de i deres voksenliv kan være så selvhjulpne, som muligt. Kildebakken har særlig fokus på at udvikle eleverne til livsduelige samfundsborgere i tråd med kerneopgaven i Center for Skole. Min søn Mathias, som har Downs syndrom har eksempelvis lært at læse i sit 8. skoleår, og har de sidste år formået at blive så

godt læsende, at han kan læse skilte mv., når vi bevæger os rundt på Bornholm. En færdighed, der vil hjælpe ham i hans voksne liv, men han vil aldrig kunne tilegne tilstrækkelig viden til at kunne passe ind i de nye tiltag.

Vi ser i dag en høj elevtrivsel hos Kildebakkens elever – Kildebakkens elever oplever i dag at have et skoletilbud, som de trives i, og som fremmer deres faglige og sociale udvikling. I Kildebakken er rammerne tilpasset de elever, der går på skolen, og det skaber tryghed for den enkelte elev. Og skolen har et godt samarbejde med forældre, så der sammen arbejdes på at børnene udvikler sig i det tempo, som deres handicap tillader det. De ansatte på Kildebakken er rustet til opgaven, og der er løbende en kvalitets-og kompetenceudvikling i forhold til faglige og specialpædagogiske kompetencer.

Kildebakkens elever og målgruppen er ikke tænkt ind i de nye skoletilbud. På hvilken måde får Kildebakkens elever et godt skoletilbud, når så mange pladser fjernes? Hvordan er opgaveløsningen optimal for Kildebakkens målgruppe? Der er ikke sammenhæng mellem de nye tilbud, og hvor man henter pengene fra. Det undrer os, at besparelsen ikke hentes på Heldagsskolen og en justering af deres elevantal, da de nye tilbud mere er målrettet denne elevgruppe.

Ifølge forslaget skal der kun visiteres 3 om året til Kildebakken. Hvordan kan vi tro på, at der kun vil være tre børn pr. årgang med kognitive funktionsvanskeligheder? Er det kun normalbegavede børn, som skal have de tilbud, som de har behov for? Hvilket tilbud er der til alle de øvrige børn, som har behov for et specialpædagogisk tilbud? Og i dette perspektiv er det også vigtigt, at de børn, der er meget handicappede er en del af et inkluderende fællesskab.

Derfor, er det vigtigt, at Kildebakken ikke kun bliver for børn, der er meget handicappede – for hvem skal de så kunne spejle sig i? Et af medlemmerne fra skolebestyrelsen har en datter, som er et af de børn, som er meget handicappet. Men Anneli har en klassekammerat, som elsker Anneli. Hans plejeforældre siger, at han selv siger at Anneli er hans bedste ven. Tænk at Anneli har én, der kalder hende sin bedste ven! Dette vil Anneli ikke have, såfremt at der fremover kun er de svært handicappede, der visiteres til Kildebakken.

Skolebestyrelsen er lige bekymrede for de børn uden diagnose, men som har kognitive funktionshandicaps (der kan være erhvervet gennem manglende stimuli, eller skyldes lav fødselsvægt eller meget tidlig fødsel), da disse børn ikke vil kunne klare at være en del af normalområdet – dvs. være en del af de tiltag, som der nu etableres i normalområdet.

Morten Riis har på lokal TV udtalt, at antallet af børn, der vil skulle visiteres er faldende. Det er skolebestyrelsen uforstående overfor, da antallet af børn med udviklingshandicaps ikke er faldende. (fremgår af flg. link: <https://vidensportal.dk/handicap/voksne-med-udviklingshaemning/om-kommunikationsformer>)

Samme link kan fortælle, at det anslås at 1-2 % af befolkningen har et kognitivt udviklingshandicap. Med et fødselstal på ca. 300 giver det 3-6 børn pr. årgang. Men hertil kommer øvrige handicaps som fx autisme eller ADHD, der ikke er kognitive funktionsnedsættelser. Det vides ikke, hvor mange mennesker der lever med et handicap i Danmark, men det anslås at være mellem 10-15%. Se evt. flg.

link: <https://danskhandicapforbund.dk/da/presse/fakta-om-handicap/tal-pa-handicap-i-danmark/#gsc.tab=0>

Det betyder, at ca. 30 af de børn, der fødes på Bornholm pr. år, statistisk set vil have et form for handicap i løbet af deres liv. Indregnet er dog alle former for funktionsnedsættelser.

Skolebestyrelsen kan derfor være bekymrede for, at der i løbet af få år vil være en gruppe børn, der ikke kan få et passende skoletilbud, da man i budgettet har undervurderet behovet for nye pladser på alle årgange på Kildebakken.

Venlig hilsen

Sekretær for skolebestyrelsen skoleleder Lise Dandanell sender hørings svar

På skolebestyrelsens vegne

Charlotte Rosing Funch
Skolebestyrelsesformand

21. september 2020

Til Bornholms Regionskommune

Hørings svar vedr. afslag på en 2-årig bevilling til Tilflytterservice

Bornholms kommunalbestyrelse har ved budgetforhandlingerne d. 27. og 28. august valgt ikke længere at give bevilling til Tilflytterservice BCB.

Fra styregruppen bag Tilflytterservice, ser vi det som en u hensigtsmæssig besparelse, der vil få markant betydning for erhvervslivets evne til at skaffe kvalificeret arbejdskraft i fremtiden. Efter nyheden om en lukningstruet Tilflytterservice kom frem, er vi i styregruppen blevet kontaktet af flere aktører inden for det bornholmske erhvervsliv. Flere har desuden udtrykt deres bekymring over besparelsen i de trykte medier, blandt andet Kenn Kjellberg, formand for DI Bornholm, i et synspunkt i Bornholms Tidende d. 9/9-2020:

"Hos DI Bornholm undrer vi os over prioriteringen. Tilflytterservice har været en entydig succes og har for mange virksomheder virket langt bedre og hurtigere end jobannoncer. De bornholmske virksomheder har været hårdt pressede af krisen. Og netop som virksomhederne begynder at komme på benene igen, er Tilflytterservice vigtigere end nogensinde. Hvis vi igen vil have vækst og sikre vores gode bornholmske virksomheder, er det essentielt, at fremtidens arbejdskraft sikres."

At Tilflytterservice har værdi for det bornholmske samfund, er også blevet synliggjort i den analyse CRT udførte i starten af 2020. Den viste, at Tilflytterservice blandt andet har rigtig god kontakt til børnefamilier og personer med uddannelse inden for sundhed og undervisning. Dermed sikrer Tilflytterservices arbejde en forbedret demografi og vigtig rekruttering til offentligt service. Den demografiske udvikling på Bornholm går forsat i den forkerte retning. Derfor giver det god mening stadig at fokusere på, at få flere familier og erhvervsaktive til Bornholm.

Det er derfor med dyb beklagelse, at vi må konstatere at øens største interessent i at tiltrække tilflyttere til øen, Bornholms Regionskommune, både samfundsmæssigt og som øens største arbejdsgiver har valgt at trække sin støtte til funktionen. Vi håber, at kommunalbestyrelsen genovervejer muligheden for at give en bevilling til Tilflytterservice, så vi på den måde kan sikre kvalificeret arbejdskraft til de bornholmske virksomheder – også i fremtiden.

Tilflytterservice, og styregruppen bag funktionen, er åbne for dialog med kommunalbestyrelsen og erhvervslivet, så vi i fællesskab kan sætte retningslinjerne for, hvilke fokusområder Tilflytterservice skal have i fremtiden. Vi tror på, at vi i fællesskab kan forbedre demografien og sikre kvalificeret arbejdskraft til erhvervslivet og de offentlige arbejdspladser.

Morten Holten, formand for styregruppen bag Tilflytterservice

56930009 / moh@bornbrand.dk

Rønne 16.09.20/GN

Høringsvar vedr. nye og ændrede budgetforslag 2021

Ungdomsskolens skolebestyrelse samt MED udvalg har følgende kommentarer til de nye og ændrede budgetforslag 2021.

Udvidelsesforslag BSU-09. Ny indsats på specialområdet, scenarie C

Ungdomsskolens skolebestyrelse samt MED udvalg er positive over for en udvidelse af indsatsen på specialområdet, men er undrende over, at forslaget indebærer en lukning af DASK uden forudgående proces eller beskrivelse af konsekvensen.

DASK rummer de allermest sårbare børn og unge på Bornholm, og er Bornholms eneste alternativ til anbringelse uden for hjemmet. Med en flytning af behandlingsmidlerne til Heldagsskolen, lader man elevgruppen i DASK i stikken, da disse unge ikke er målgruppe for hverken Heldagsskolen eller de nyetablerede mellemformer. I dag rummer DASK elever fra 13-18 år, en aldersgruppe hvor ikke alle hører under folkeskolen, men som alle har behov for et skole- og behandlingstilbud.

Politikerne påtager sig et meget stort ansvar i forhold til disse unge, og det ser for os ikke ud som om, at de tilbud som kommer i stedet, kan dække disse unges behov. Det ligger os således på sinde, at der på skoleområdet altid er et relevant skoletilbud til den enkelte unge - uanset hvor dårlig og udsat den unge måtte være.

Eleverne i DASK har typisk ikke gået i skole i flere år, når de kommer til DASK. Voldsom angst og autisme er gennemgående temaer, ligesom diverse andre diagnoser. Det er et langt sejt træk, samt et kontinuerligt relationsarbejde over tid, at få dem trykke ved en skoleramme igen. Selv herefter med omfattende støtte, er det faglige en udfordring for dem. Ikke fordi eleverne mangler evnerne, men fordi traumerne, sidder så dybt i dem.

At blande en eventuel driftsoverenskomst mellem BRK og Campus omkring 10. klasseskolen ind i argumentationen er irrelevant, ligesom det er irrelevant at tale om FGU og STU som erstatning for DASK, idet der kun er et meget lille sammenfald mellem disse to tilbuds målgrupper. DASK er en del af Ungdomsskolens Heltidsundervisning og der foregår derfor et naturligt samarbejde mellem dem og alle enheder i Ungdomsskolen, men det har mindre betydning for DASK hvor 10. klasseskolen er placeret.

Vi finder processen, omkring forløbet af lukningen af DASK, stærkt bekymrende.

På vegne af skolebestyrelsen samt MED udvalget ved Ungdomsskolen.

Groa Vinterberg Nissen
Ungdomsskoleleder